Seirbhísí Sláinte Meabhrach agus Andúile in Éirinn agus Mar a Bhainistítear an Dédhiagnóis (2004)

NACD
Coiste Comhairleach Náisiúnta ar Dhrugaí

Taighde arna dhéanamh ag:

Liam MacGabhann et al, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

Aidhm:

Riachtanais sláinte agus chúraim shóisialta daoine le dédhiagnóis a aithint chomh maith leis na samhlacha measúnachta agus cóireála a oirfidh do sholáthar cúraim shláinte a bheidh éifeachtach go cliniciúil; an bealach a sheachadtar cúram a aithint agus anailís a dhéanamh ar struchtúr eagrúcháin agus éifeachtacht seirbhísí Éireannacha don ghrúpa seo. Tagraíonn an dédhiagnóis don mhí-úsáid substainte agus d'fhadhbanna sláinte meabhrach a bheith ann in éineacht le chéile ar dhuine.

Modh:

Léirbhreithniú cuimsitheach ar litríocht, fóram oscailte arna chomhdhéanamh de 45 duine agus ghníomhaireacht a bhfuil lámh acu i gcúram do dhaoine a bhfuil dédhiagnóis orthu, agus suirbhe náisiúnta (n=141) ar chliniceoirí, bhainisteoirí lárleibhéil agus sinsearacha ó na seirbhísí andúile agus sláinte meabhrach. Tiomsaíodh tuilleadh faisnéise ó agallaimh dhoimhne (15) le daoine buntábhachtacha a d'fhreagair an suirbhé.

Torthaí Buntábhachtacha:

- Ní thuigtear an dédhiagnóís go soiléir mar choincheap ná ní aithnítear go foirmiúil é i seirbhísí príomhshrutha andúile agus sláinte meabhrach, ná ní aithnítear go foirmiúil é i mbeartas náisiúnta in Éirinn. Tá sainmhíniú a nglacfar leis go náisiúnta ag teastáil.
- Teipeann ar thromlach na seirbhísí (76%) seirbhís shonrach a thairiscint do dhaoine a bhfuil dédhiagnóis orthu.
- Níor thug ach 21% de sheirbhísí le fios go raibh beartas acu maidir leis an dédhiagnóis ach ní raibh aon chomhdhearcadh ar cé na beartais a bhí i bhfeidhm.
- Tá rochtain ar sheirbhísí teoranta mar gheall ar chritéir eisiata a fheidhmítear i seirbhísí andúile (58%) agus sláinte meabhrach (43%). Critéir eisiata a mbaintear úsáid astu ná: más é mí-úsáid substainte an príomh-neamhord, má bhíonn duine ar chlár meatadóin, má tá iompar foréigneach i láthair, nó má fheictear go bhfuil éagumas ann le déileáil le déine na cóireála.
- Fuair soláthraithe seirbhíse amach go raibh sé dian idirchaidreamh a bheith le cliaint le dédhiagnóis mar gheall ar a n-easpa comhoibre agus a bpatuaire; d'fhéadfadh cliaint a bheith neamhghéilliúil, clamprach, ionsaitheach agus frithshóisialta freisin. Thuairiscigh baill foirne a bhí ag obair le cliaint a raibh dédhiagnóis orthu go raibh easpa eolais, feasachta nó scileanna ann le déileáil leis an tsaincheist.
- Chomhaontaigh tromlach (75%) na soláthraithe seirbhíse go soláthródh seirbhís iomlán comhtháite an bhainistíocht ab éifeachtaí ar an dédhiagnóis.
- Bhí comhdhearcadh sa staidéar gur chóir go mbeadh ról níos mó ag Liachleachtóirí Ginearálta i mbainistíocht dédhiagnóise.

Moltaí an CCND don Rialtas:

- Bunú coiste faoin Roinn Sláinte agus Leanaí le haghaidh a thabhairt ar threoirlínte agus treoirlínte a fhorbairt bunaithe ar an scothchleachtas idirnáisiúnta leis an dédhiagnóis a bhainistiú in Éirinn.
- Ba chóir go leanfaí ar aghaidh le haon othar, a raibh meatadón á fháil aige/aici sular cuireadh isteach in áis shíciatrach é/í, a choinneáil ar an oideas sin agus é/í faoi chúram síciatrach.
- Ba chóir go soláthrófaí oiliúint agus oideachas feabhsaithe trasna gach disciplín sa dá earnáil. Ba chóir go dtarlódh comhráite leis na himreoirí buntábhachtacha ar fad sa phróiseas seachadta oiliúna amhail an tÚdarás um Ardoideachas, Coláiste Shíciatraithe na hÉireann, scoileanna leighis agus altranais, an Bord Altranais, Comhairle Oiliúna Síciatraí na hÉireann agus Comhairle na nDochtúirí Leighis.
- Bheadh sé ina chabhair dá dtabharfaí speisialtacht d'altraí cliniciúla san andúil isteach d'altraí síciatracha.
- Éascóidh bonneagar a bheith i láthair, a thiocfaidh as na moltaí thuas a bheith curtha i ngníomh, le taighde ar leitheadúlacht na dédhiagnóise.

Coiste Comhairleach Náisiúnta ar Dhrugaí, 3ú hUrlár, Teach Shíol Bhroin, Bóthar Shíol Bhroin, Droichead na Dothra, Baile Átha Cliath 4.
Teil: +353 (0)1 667 0760 Idirlíon: www.nacd.ie rphost: info@nacd.ie